

KOULUKULJETUKSIA KOSKEVAT PERIAATTEET

Sisällys

1. YLEISTÄ	3
1.1 Lainsäädäntö	3
2. KULJETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	4
2.1 Koulumatkan pituus	4
2.2 Matka kuljetusreitille	4
2.3 Maksullinen kuljetus	5
2.4 Muussa kuin lähikoulussa koulua käyvät oppilaat	5
2.5 Koulumatkan vaarallisuus	5
2.6 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus	6
3. KOULUKULJETUSTEN KÄYTÄNNÖN JÄRJESTELYT	6
3.1 Vuorolinja-autot	6
3.2 Taksit ja tilausliikenne	6
3.3 Vanhemmille maksettava korvaus	6
3.4 Odotus	6
3.5 Vakuutusturva	7
3.6 Poikkeustilanteet	7
3.7 Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset	7
4. KOULUKULJETUSTEN PELISÄÄNNÖT	8
4.1 Yleiset periaatteet	8
4.2 Turvavyön käyttö koulukuljetuksessa	8
4.3 Huoltajan muistilista	8
4.4 Kuljetusoppilaan muistilista	8
4.5 Koulukuljettajan muistilista	9
4.6 Koulun muistilista	10
Lisätietoja:	11
Yhteystiedot:	11

1.YLEISTÄ

Tässä oppaassa esitellään ne periaatteet, joiden mukaan esi- ja perusopetuksen oppilaille sekä lukiolaisille myönnetään ja järjestetään koulukuljetukset Savitaipaleen kunnassa.

Koulukuljetusetuus myönnetään perusopetuslain 32 §:n ja kunnan sivistyslautakunnan vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

1.1 Lainsäädäntö

Perusopetuslaki

32 § *Koulumatkat.*

”Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoitosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoitosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, raskastavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. 19.12.2003/1139).

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642).

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoidon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324).

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

2. KULJETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täyttyessä kunnan täytyy järjestää oppilaille koulukuljetus. Savitaipaleen kunta on päättänyt järjestää maksuttoman koulukuljetuksen 1-3 luokkalaisille sekä esioppilaille, joiden koulumatkan pituus on yli kolme kilometriä.

Huoltajilla on aina ensisijainen velvollisuus opettaa lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

Huoltajat voivat järjestää lastensa koulumatkat itse, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä. Tällöin he vastaavat itse kustannuksista.

Koulukuljetusperiaatteista päättää sivistyslautakunta.

Koulukuljetusten järjestämisestä päätetään kunnan hallintosäännön antamin valtuuksin ja lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Kuljetusten hankinnassa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista (348/2007)

Sivistyslautakunta päättää lukion koulukuljetusten järjestämisperiaatteista.

Koulukuljetusperiaatteita sovelletaan lukion kuljetuksiin soveltuvien osin.

2.1 Koulumatkan pituus

Peruskoulun 1-3 luokkien oppilailla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, mikäli matka on yli kolme kilometriä.

Peruskoulun 4-9 luokkien oppilailla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, mikäli matka on yli viisi kilometriä.

Esiopetuksen tai ensimmäisen luokan oppilailla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa tai päivähoidosta esiopetukseen sekä esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon, mikäli matka on yli kolme kilometriä.

Koulumatkan pituus lasketaan lyhintä jalankulkukelpoista, yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kotitontin portilta koulun portille. Koulumatkan pituus tarkistetaan karttaohjelmalla.

2.2 Matka kuljetusreitille

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Seuraavat kilometrirajat ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin:

Mikäli matka kuljetusreitille on yli kaksi kilometriä 1-3 lk:n ja esiopetuksen oppilaalla, järjestetään maksuton kuljetus kotoa tai päivähoitopaikasta reitille ja reitiltä kotiin tai päivähoitopaikkaan.

Mikäli matka kuljetusreitille on yli kolme kilometriä 4-9 lk:n oppilaalla, järjestetään maksuton kuljetus kotoa reitille ja reitiltä kotiin.

Mikäli kuljetusta halutaan tätä lyhyemmälle matkalle eikä perusteena ole lääkärintodistus, muun viranomaisen lausunto, jonka sivistystoimenjohtaja harkintansa mukaan voi huomioida kuljetuspäätöstä tehdessään tai laissa määritelty aikaraja, tulee kuljetuksesta ja siitä maksettavasta korvauksesta sopia suoraan taksinkuljettajan kanssa.

2.3 Maksullinen kuljetus

Mikäli oppilaan koko koulumatka on alussa mainittua lyhyempi eikä hänellä ole oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen, on hänellä mahdollisuus osallistua kunnan järjestämään koulukuljetukseen itse maksamalla, mikäli taksireitti on olemassa ja autossa on tilaa.

Kuljetusmaksu on 42,50 €/kk, lisättynä 10 %:n arvonlisäverolla.

Kuljetusta on haettava viimeistään kaksi viikkoa ennen sen alkamista lomakkeella, joita saa koululta, sivistystoimistosta tai kunnan www-sivuilta. Kuljetusta voi hakea osalle vuodesta, kuitenkin täysille kalenterikuukausille.

Koko lukuvuoden kuljetuksessa olevilta peritään maksu syyslukukaudella 4,5 kuukaudelta ja kevätlukukaudella 5 kuukaudelta.

Kuljetusmaksu on luonteeltaan kuukausimaksu eikä satunnaisia poissaoloja hyvitetä. Säännöllinen poissaolo, esim. tiettyinä viikonpäivinä tai kokonaan joko aamu- tai paluukuljetuksesta, hyvitetään.

2.4 Muussa kuin lähikoulussa koulua käyvät oppilaat

Perusopetuslain 6 § mukaan kunta osoittaa esiopetukseen tulevalle lapselle esiopetuspaikan ja oppivelvolliselle oppilaalle lähikoulun. Kunta on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen ainoastaan oppilaan lähikouluun.

Mikäli oppilas käy muuta kuin lähikoulua, on hänellä oikeus osallistua kunnan järjestämään koulukuljetukseen maksamalla em. kuljetusmaksu, mikäli taksireitti on olemassa ja autossa on tilaa. Muussa tapauksessa huoltaja on velvollinen järjestämään itse kuljetuksen.

2.5 Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa siitä määritellään vaaralliseksi, kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osalle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta.

Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita sekä oppilaan ikää ja kuljetun matkan pituutta. Suurimman painoarvon saavat tien liikennemäärät, tiellä liikkuvan kaluston tyyppi ja nopeusrajoitukset. Esim. valaistuksen puuttuminen tai pientareen kapeus eivät yksinään tee tiestä vaarallista.

Vaaralliseksi tieksi on Savitaipaleella määritelty 13-tie kaikille esi- ja perusopetuksen oppilaille.

2.6 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kunta on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos matka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Tätä arvioitaessa käytetään perusteena lääkärin tai muun viranomaisen lausuntoa, jonka huoltaja on velvollinen hankkimaan. Lausunto on voimassa lukuvuoden, ellei se ole luonteeltaan pysyväisluonteinen. Päätöksen mahdollisesta kuljetuksen järjestämisestä lausunnon ja kokonaisarvion perusteella tekee sivistystoimenjohtaja.

3. KOULUKULJETUSTEN KÄYTÄNNÖN JÄRJESTELYT

3.1 Vuorolinja-autot

Koulukuljetuksissa käytetään mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa julkista liikennettä. Osalla lukiolaisista on käytössään koulumatkakortit. Ne palautetaan lukuvuoden päätyttyä uudelleenlatausta varten. Mikäli opiskelija hävittää kortin tai vahingoittaa sitä, on huoltaja velvollinen korvaamaan siitä 20 euroa. Korttia saa käyttää ainoastaan koulumatkoihin.

3.2 Taksit ja tilausliikenne

Takseja ja tilauslinja-autoja käytetään täydentämään julkista liikennettä sekä tarvittaessa liityntäkuljetuksiin linja-autoreiteille. Koulukuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle -kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät kuljettajan kanssa sovituille kuljetuspysäkeille. Pysäkki on valittava niin, että autoon-/autostanousupaikka on mahdollisimman turvallinen eikä oppilas joudu tarpeettomasti ylittämään tietä.

Kuljetusreitti kulkee oppilaiden kuljetuspysäkkien kautta lyhintä tarkoituksenmukaista tietä, yleensä ns. päätieta, jolle liittyvä ns. kotitien risteys tai muu soveltuva paikka on sovittu kuljetuspysäkiksi. Kohdassa 2.2 on itse kuljettavan omavastuumatkan pituudet. Kuljetusreitin ensimmäinen tai viimeinen oppilas määrittää reitin alku- ja loppupisteen. Tällöin oppilaan kuljetuspysäkki on kotitontin portilla tai sen läheisyydessä olevalla autolle sopivalla, turvallisella kääntymispaikalla.

3.3 Vanhemmille maksettava korvaus

Mikäli kunnalla ei ole mahdollisuutta järjestää koulukuljetusta tai sen järjestäminen on vaikeaa tai hankalaa, voidaan huoltajalle maksaa korvausta kuljetuksen hoitamisesta. Päätös korvauksen maksamisesta tehdään aina tapauskohtaisesti lukuvuodeksi kerrallaan. Korvauksen suuruus on sama kuin Kelan käyttämä kilometrikorvaus.

3.4 Odotus

Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja. Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Odotusajat pidetään laissa olevien koulumatkan aikarajojen puitteissa. Koulumatkan enimmäisaikarajat löytyvät perusopetuslaista ja tämän ohjeistuksen sivulta 3.

Kuljetusta odottaville oppilaille järjestetään koululla valvonta.

3.5 Vakuutusturva

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa, kouluhammashoitokäyntejä sekä koulun järjestämiä opintoretkeä ja muita koulun järjestämiä retkiä. Koulumatka kattaa myös kunnan järjestämän koulumatkan.

Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Vakuutus ei korvaa oppilaan tahallaan aiheuttamaa vahinkoa toiselle osapuolelle eikä vaatteiden, silmälasien tms. rikkoutumista. Vahingontekijä tai hänen huoltajansa joutuu korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

3.6 Poikkeustilanteet

Onnettomuudet

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, poliisi vastaa tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, koulu on tiedon saatuaan velvollinen tiedottamaan myös oppilaan huoltajalle tapahtuneesta.

Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkillle

Erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Jos kuljetus myöhästyy huomattavasti (15 min), on parasta että oppilas menee takaisin kotinsa ja ilmoittaa asiasta omalle koululle tai sivistystoimistoon. Tällöin pyritään järjestämään korvaava kuljetus. Sivistystoimisto tiedottaa tilapäiskyytien järjestämisestä. Mikäli vanhemmat itse hoitavat kuljetuksen, siitä on ilmoitettava sivistystoimistoon.

Matkan keskeytyminen

Mikäli matka keskeytyy autosta johtuvasta syystä esim. auton rikkoontuminen, oppilaiden tulee noudattaa kuljettajan ohjeita. Kuljettajan tulee järjestää mahdollisimman nopeasti korvaava kuljetus, jota oppilaiden tulee odottaa.

Poikkeukselliset keliolosuhteet

Kovan pakkasen tai muun vaikean tai vaarallisen keliolosuhteen vuoksi ei järjestetä ylimääräisiä kuljetuksia. Huoltaja itse päättää, lähettääkö hän lapsensa kouluun sääolosuhteiden ollessa erittäin hankalat.

Vahinko- tai ilkivaltatapaus

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoilijoille aiheuttamia vahinkoja.

3.7 Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollisia laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan kunnan sivistystoimistoon. Kaikki valitukset kirjataan ylös ja huomioidaan kuljetusten suunnittelussa ja kehittämisessä.

Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

4. KOULUKULJETUSTEN PELISÄÄNNÖT

4.1 Yleiset periaatteet

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa koulumatkan aikana ja niitä valvotaan mahdollisuuksien mukaan. Koulukuljetusten odotteluun ja autosta poistumiseen liittyy kuitenkin erilaisia riskejä. Oppilas voi vaikuttaa omaan turvallisuuteensa koulukuljetuksen ja julkisen liikenteen käyttäjänä. Kuljettajalle on taattava työrauha, eikä muita matkustajia myöskään saa häiritä. Koululiikuntaa varten autossa saa kuljettaa urheiluvälineitä.

Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista pelisäännöistä ja noudatettava niitä.

4.2 Turvavyön käyttö koulukuljetuksessa

Taksin kuljettaja ohjaa ja valvoo oppilaiden turvavyön käyttöä. Mikäli linja-autossa on turvavyöt, niitä tulee käyttää.

4.3 Huoltajan muistilista

- Liikennöitsijä osoittaa oppilaalle pysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos huoltajalla ja liikennöitsijällä on erimielisyyksiä pysäkestä, kunta ja liikennöitsijä päättävät yhdessä pysäkin paikan tieliikennelain pohjalta.
- Keskustele lapsen kanssa pysäkillä ja autossa käyttäytymisestä.
- Huolehdi siitä, että lapsesi on ajoissa pysäkillä.
- Tarkista, että lapsen ulkoiluvaatteissa on heijastimet tai lapsesi käyttää heijastinliiviä.
- Ilmoita taksille tai koululle kuljetuksiin liittyvistä lapsen terveydentilaa koskevista vakavista asioista.
- Ilmoita taksille lapsen sairastumisesta tai muusta poissaolosta heti kun se on tiedossa, ettei auto aja aamulla turhia reittejä eikä iltapäivällä turhaan odottele lasta.
- Huoltaja on velvollinen sopimaan liikennöitsijän kanssa lapsen autolle aiheuttamasta vahingosta. Kunta ei korvaa oppilaan autolle aiheuttamia vahinkoja.

4.4 Kuljetusoppilaan muistilista

- Ole aina ajoissa (vähintään 5 minuuttia ennen) sovitussa noutopaikassa. Taksin velvollisuus ei ole odottaa.
- Odota kuljetusta pysäkillä tai sovitussa paikassa rauhallisesti – ei ajoradalla.
- Pidä koulumatkakortti tai -lippu valmiina esillä, jotta turhaa aikaa ei kulu ja autot pysyvät aikataulussa.
- Säilytä koulumatkakortti huolellisesti muovikotelossaan. Älä hukkaa koteloa.

- Älä vahingoita korttia tahallisesti. Lukiolaisten matkakortti palautetaan lukuvuoden päätyttyä koululle.
- Hämärän ja pimeän aikana käytä aina heijastinta tai heijastinliiviä.
- Anna linja-autolle selvä ja reipas pysähtymismerkki.
- Älä ryntää autoon muita matkustajia töniä.
- Tervehdi kuljettajaa.
- Käytä aina taksissa turvavyötä, myös linja-autossa, mikäli autossa on vyöt.
- Käyttäydy autossa hyviä tapoja noudattaen rauhallisesti.
- Linja-auton istumapaikkoja ei ole varattu repuille.
- Linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana.
- Linja-auton tai taksin kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Tarkista, että et unohtanut mitään autoon.
- Odota, että auto on lähtenyt pysäkiltä ja että näet joka suuntaan ennen kuin lähdet ylittämään tietä.

4.5 Koulukuljettajan muistilista

- Muista, että olet oheiskasvattaja, käyttäytymisesi on esimerkillistä ja pidät yllä järjestystä. Kielenkäyttösi on oltava ystävällistä ja asiallista.
- Muista, että erityisoppilaat ja esioppilaat tarvitsevat usein erityishuomiota.
- Muista liikennesäännöt ja liikennekäyttäytyminen sekä koululaiskuljetuksen merkitseminen. Koululaiskuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on 80 km/h.
- Pyri olemaan täsmällinen aikataulussa ja huomioi keliolosuhteet.
- Älä ohita taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkiltä kyytiin nousevat oppilaat ole jo kyydissä.
- Aja odotusalueelle rauhallisesti.
- Ota lapset kyytiin ja jätä kyydistä sovitussa paikassa.
- Huolehdi, että autoon siirtyminen ja poistuminen tapahtuvat rauhallisesti ja kiireettä.
- Tarkista, että lapset ovat kyydissä ja turvavöissä ennen kuin lähdet liikkeelle.
- Odota koulun loputtua 5 minuuttia ennen kuin lähdet, elleivät kaikki kuljetettavat ole kyydissä.

- Jos kuljetuksissa esiintyy ongelmia, ota yhteyttä ensin koulun rehtoriin tai sivistystoimistoon, tarpeen vaatiessa myös lapsen vanhempiin.
- Mikäli oppilas toistuvista kehotuksista huolimatta ei noudata ohjeita, ilmoita asiasta koulun rehtorille. Rehtori ottaa yhteyttä kotiin.

4.6 Koulun muistilista

- Kuljetusoppilaiden kanssa käydään läpi kuljetusten pelisäännöt.
- Koululla on paikalla virkasuhteessa oleva opettaja ensimmäisten kuljetusoppilaiden saavuttua sekä siihen saakka kunnes viimeinen kuljetusoppilas on lähtenyt.
- Kuljetusta odottaville oppilaille järjestetään ohjattua toimintaa, josta huolehtii opettaja, koulunkäynninohjaaja tai iltapäivätoiminnan ohjaaja.
- Kuljetusten lähdönvalvonta on järjestetty.
- Koulu tiedottaa oppilaille poikkeuspäivien koulukuljetuksista.

Turvallista koulumatkaa!

Lisätietoja:

Sivistystoimenjohtaja

p. 040 724 4603

Yhteystiedot:

Rehtori

p. 040 631 4441

Apulaisrehtori

p. 040 713 1900

Koulusihteeri

p. 040 713 1887

Europaeuksen koulun lähdönvalvonta

p. 040 192 9489

Heituinlahden koulu

p. 040 637 4249

Heituinlahden ryhmäpäiväkoti, esiopetus

p. 040 713 1909

Päiväkodin johtaja

p. 040 713 1934

Kivikoulun esiopetusryhmä

p. 040 704 8347

Aamu- ja iltapäivätoiminta

p. 040 713 1937

Päiväkoti Kissankello

p. 040 523 1486

Liikennöitsijät:

Taksipalvelu Kotisalo Ky

p. 040 820 8790

Okko Veli-Pekka

p. 050 367 7800

Liikenne O. Eteläpää Oy

p. 0400 243 910

Taksi Jarmo Olkkonen Oy

p. 045 639 3169

Taksi Päijänne Oy Tuukka Tolsa

p. 045 77501002/

050 475 8175/

Savonlinja Oy

p. 015 7600 700